

Βρυξέλλες, 19 Σεπτεμβρίου 2022
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0277(COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	16 Σεπτεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2022) 287 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσω ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά (ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2022) 287 final.

σνημμ.: SWD(2022) 287 final

Βρυξέλλες, 16.9.2022
SWD(2022) 287 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην
εσωτερική αγορά (ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) και την
τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;

Καθώς οι αγορές των μέσων ενημέρωσης γίνονται πιο ψηφιακές και εγγενώς διασυνοριακές, διάφορα προβλήματα εμποδίζουν την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς των μέσων ενημέρωσης. Αυτά είναι τα εξής:

- εμπόδια στις διασυνοριακές δραστηριότητες και επενδύσεις·
- ανεπαρκής κανονιστική συνεργασία και σύγκλιση·
- παρεμβάσεις στην ελεύθερη παροχή ποιοτικών υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης· και
- αδιαφανής και/ή άδικη κατανομή των οικονομικών πόρων.

Παρότι η σοβαρότητα των προβλημάτων ποικίλλει σε ολόκληρη την ΕΕ, συνολικά δυσχεραίνουν τους παράγοντες μέσων ενημέρωσης να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς, να διατηρήσουν την οικονομική τους βιωσιμότητα και να εκπληρώσουν ορθά τον κοινωνικό τους ρόλο για την ενημέρωση των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;

Ο γενικός στόχος είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσων ενημέρωσης.

Οι ειδικοί στόχοι της πρωτοβουλίας είναι:

- η προώθηση της διασυνοριακής δραστηριότητας και των επενδύσεων στην εσωτερική αγορά μέσων ενημέρωσης·
- η ενίσχυση της κανονιστικής συνεργασίας και της σύγκλισης στην εσωτερική αγορά μέσων ενημέρωσης·
- η διευκόλυνση της ελεύθερης παροχής ποιοτικών υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά· και
- η εξασφάλιση διαφανούς και δίκαιης κατανομής των οικονομικών πόρων στην εσωτερική αγορά μέσων ενημέρωσης.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);

Η πρωτοβουλία θα μειώσει τον φόρτο που αντιμετωπίζουν οι παράγοντες της αγοράς για να συμμορφώνονται με διαφορετικά εθνικά νομικά καθεστάτα όταν δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη. Θα αυξήσει την προβλεψιμότητα και την ασφάλεια δικαίου, θα προάγει τον θεμιτό ανταγωνισμό (ιδίως έναντι των παγκόσμιων επιγραμμικών πλατφορμών), θα ενισχύσει τις διασυνοριακές επενδύσεις και θα βελτιώσει την ποιότητα των υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης που παρέχονται στην ΕΕ. Η παρέμβαση μόνο σε εθνικό επίπεδο θα στερείτο κλίμακας και του αναγκαίου αποτελέσματος προσέγγισης. Σε κάθε περίπτωση, η πρωτοβουλία δεν θα επηρεάσει τις εθνικές ταυτότητες ή τις κανονιστικές παραδόσεις στον τομέα των μέσων ενημέρωσης.

B. Λύσεις

Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;

Πέραν του δυναμικού¹ βασικού σεναρίου, αξιολογήθηκαν αναλυτικά τρεις επιλογές:

Επιλογή 1: Σύσταση σχετικά με την πολυφωνία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, με την οποία ενθαρρύνονται τα κράτη μέλη και, σε ορισμένους τομείς, οι εταιρείες στην αγορά των μέσων ενημέρωσης να εφαρμόσουν ένα σύνολο δράσεων για την προώθηση της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, της συντακτικής ανεξαρτησίας, της διαφάνειας και της

¹ Το βασικό σενάριο είναι δυναμικό, καθώς λαμβάνει υπόψη όλες τις ισχύουσες σχετικές νομοθετικές πράξεις της ΕΕ (π.χ. οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) και εκείνες που βρίσκονται στο στάδιο της οριστικοποίησης (π.χ. πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και πράξη για τις ψηφιακές αγορές).

δικαιοσύνης στην αγορά των μέσων ενημέρωσης.

Επιλογή 2: Νομοθετική πρόταση και σύσταση σχετικά με την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, εκ των οποίων η πρώτη να προβλέπει κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και η δεύτερη να ενθαρρύνει τις εταιρείες μέσων ενημέρωσης και τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ανεξαρτησία και τη διαφάνεια των μέσων ενημέρωσης.

Επιλογή 3: Ενισχυμένη νομοθετική πρόταση που προσθέτει, επιπλέον όλων των νομοθετικών στοιχείων της επιλογής 2, περαιτέρω υποχρεώσεις για τις εταιρείες στην αγορά των μέσων ενημέρωσης και τις ρυθμιστικές αρχές όσον αφορά την προώθηση της διαθεσιμότητας ποιοτικών υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και της διαφανούς/δίκαιης κατανομής των οικονομικών πόρων στην αγορά των μέσων ενημέρωσης.

Οι νομοθετικές προτάσεις θα προβλέπουν τη δημιουργία συμβουλίου αποτελούμενου από εκπροσώπους των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, το οποίο θα επικουρείται από γραμματεία παρεχόμενη από την Επιτροπή (**υποεπιλογή Α**), ή από ανεξάρτητο γραφείο της ΕΕ (**υποεπιλογή Β**).

Η προτιμώμενη επιλογή που προτείνεται για πολιτική έγκριση είναι η **επιλογή 2 υποεπιλογή Α**.

Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Η επιλογή μιας ισορροπημένης νομοθετικής παρέμβασης σε αντιδιαστολή με τη μη ανάληψη δράσης ή τη λεπτομερή θέσπιση προτύπων υποστηρίζεται από το κοινό και τα περισσότερα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων της κοινότητας της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, των οργανώσεων καταναλωτών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών των μέσων ενημέρωσης, της ομάδας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA), των δημόσιων και ιδιωτικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων, των διανομέων περιεχομένου, των επιγραμμικών διαμεσολαβητών και των παραγόντων του διαφημιστικού οικοσυστήματος. Μόνο οι εκδότες θα προτιμούσαν μια σύσταση, παρότι υποστηρίζουν μέτρα για τη μέτρηση κοινού, την κρατική διαφήμιση και την προστασία των δημοσιογραφικών πηγών. Όσον αφορά τη διακυβέρνηση, υπάρχει ευρεία υποστήριξη για μια δομή εποπτείας βασισμένη στην ERGA. Οι ρυθμιστικές αρχές και η κοινότητα της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης ειδικότερα τάσσονται υπέρ της ενίσχυσης της ERGA, ενώ οι εταιρείες και οι επιχειρηματικές ενώσεις θα προτιμούσαν να τη διατηρήσουν στην τρέχουσα μορφή της.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσων ενημέρωσης θα οδηγήσει σε αύξηση των επενδύσεων, κλιμάκωση και ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα να βελτιωθεί η βιωσιμότητα των εταιρειών μέσων ενημέρωσης και να παρασχεθεί στους καταναλωτές πρόσβαση σε ένα πιο ποικίλο φάσμα ποιοτικού περιεχομένου μέσων ενημέρωσης. Τα ετήσια καθαρά οικονομικά οφέλη, όσον αφορά την αύξηση των εσόδων των εταιρειών μέσων ενημέρωσης, εκτιμώνται σε 2,9 δισ. EUR. Τα αναμενόμενα κοινωνικά οφέλη περιλαμβάνουν την αύξηση της λογοδοσίας και της εμπιστοσύνης στα μέσα ενημέρωσης και τη βελτίωση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, με αποτέλεσμα την ενίσχυση του κράτους δικαίου και των δημοκρατικών προτύπων.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή δεν θα συνεπάγεται κόστος για τους πολίτες, αλλά μόνο αμελητέο κόστος προσαρμογής για τις επιχειρήσεις, δηλαδή συνολικό εφάπαξ κόστος για όλες τις εταιρείες μεταξύ 9,4 και 14 εκατ. EUR και επαναλαμβανόμενο ετήσιο κόστος μεταξύ 5,6 και 14,5 εκατ. EUR, το σύνολο των οποίων θα απορροφηθεί στις συνήθεις δαπάνες λειτουργίας. Το ετήσιο κόστος για τις δημόσιες αρχές θα ανέρχεται σε 6,1 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό θα περιλαμβάνει περίπου 2 έως 2,3 εκατ. EUR σε ετήσιες δαπάνες για την ΕΕ: 8-10 θέσεις σε

ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης συν περίπου 1 εκατ. EUR² εκτιμώμενου επιχειρησιακού προϋπολογισμού για τη λύση διακυβέρνησης που περιγράφεται στην υποεπιλογή Α.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα;

Το κόστος για τις ΜΜΕ αναμένεται να είναι ήσσονος σημασίας, το οποίο συνδέεται κυρίως με την εξοικείωση με τα νέα μέτρα. Θα εξισορροπηθεί από τα αυξημένα οφέλη, τα οποία αναμένεται να είναι σημαντικά, καθώς η προτιμώμενη επιλογή θα επιτρέψει στις ΜΜΕ να λειτουργούν, μεταξύ άλλων διασυνοριακά, σε ένα πιο προβλέψιμο και συνεπές κανονιστικό περιβάλλον. Η πρωτοβουλία θα διευρύνει τους όρους ανταγωνισμού για τις ΜΜΕ ώστε να ανταγωνίζονται με άλλους παράγοντες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών πλατφορμών. Επιπλέον, η διαφανέστερη και δικαιότερη κατανομή της κρατικής διαφήμισης θα μειώσει τις στρεβλώσεις της αγοράς, προς όφελος των ΜΜΕ.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Οι εθνικές αρχές θα επιβαρυνθούν με επαναλαμβανόμενες διοικητικές δαπάνες και δαπάνες επιβολής, αλλά και με εξοικονόμηση πόρων: οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των μέσων ενημέρωσης θα μπορούσαν να αναμένουν να εξοικονομήσουν έως και το 20 % των τρεχουσών ετήσιων δαπανών τους που σχετίζονται με τον συντονισμό στην ERGA. Η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται να βελτιώσει την ποιότητα της συνεργασίας μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών των μέσων ενημέρωσης και να τις βοηθήσει να αντιμετωπίσουν τις διασυνοριακές προκλήσεις. Επιπλέον, τα μέτρα σχετικά με την κρατική διαφήμιση και τις διασφαλίσεις ανεξαρτησίας για τα δημόσια μέσα ενημέρωσης θα αυξήσουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της χρήσης των κρατικών πόρων.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Η αυξανόμενη παροχή ποιοτικού περιεχομένου στα μέσα ενημέρωσης, η μεγαλύτερη διαφάνεια της αγοράς και ο ασφαλέστερος χώρος πληροφόρησης θα ενδυναμώσουν και θα προστατεύσουν καλύτερα τους καταναλωτές, με αποτέλεσμα να βελτιωθούν οι συνθήκες άσκησης της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης. Επιπλέον, η βελτίωση της πρόσβασης του κοινού και των επιχειρήσεων σε ποιοτικές υπηρεσίες μέσω ενημέρωσης θα βελτιώσει την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς στο σύνολό της.

Όσον αφορά την αναλογικότητα;

Τα μέτρα που προβλέπονται στην προτιμώμενη επιλογή είναι εστιασμένα και δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας. Ειδικότερα, η προτιμώμενη επιλογή προβλέπει μόνο ισορροπημένα μέτρα εναρμόνισης, σε συνδυασμό με ένα πλαίσιο συνεργασίας για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των μέσων ενημέρωσης σε συμβούλιο της ΕΕ, τα οποία είναι απαραίτητα για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω ενημέρωσης. Η πρόταση λαμβάνει υπόψη την επιβάρυνση των διαφόρων παραγόντων και περιορίζει τις νέες υποχρεώσεις στις ουσιώδεις, με άμεσο κόστος συμμόρφωσης και επιβολής ανάλογο με τους στόχους της πρωτοβουλίας.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Μετά την έκδοση της νομοθετικής πράξης, θα δοθεί στα κράτη μέλη προθεσμία 3 έως 6 μηνών για να προσαρμόσουν τα εθνικά τους πλαίσια, ανάλογα με τις σχετικές διατάξεις. Η πρώτη αξιολόγησή της θα πραγματοποιηθεί 4 έτη μετά την έναρξη ισχύος των νέων κανόνων και οι επόμενες αξιολογήσεις θα πραγματοποιούνται κάθε 4 έτη. Στο πλαίσιο της νομοθετικής πράξης θα θεσπιστεί ανεξάρτητος μηχανισμός για την παρακολούθηση των κινδύνων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών μέσω ενημέρωσης. Στην περίπτωση της σύστασης, θα

² Το νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο περιλαμβάνει λεπτομερή αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το κόστος για την ΕΕ.

προβλεφθεί επίσης ειδικό σύστημα παρακολούθησης. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα και τις δράσεις που έχουν αναληφθεί για τη διαφάνεια της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης. Άλλοι τομείς της σύστασης θα παρακολουθούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού που θα θεσπιστεί με τη νομοθετική πράξη.